

АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ ЗА 2020. ГОДИНУ

УВОД

Акционим планом запошљавања општине Доњевац за 2020. годину (у даљем тексту: Акциони план) дефинишу се циљеви и приоритети политике запошљавања у 2020. години и утврђују програми и мере које ће се реализовати, како би се достигли постављени циљеви и омогућило повећање запослености на територији општине Доњевац (у даљем тексту: Општина).

Правни основ за доношење Акционог плана је одредба 41.став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености (Службени гласник Републике Србије“, број: 36/2009, 88/2010, 38/2015 и 133/2017) којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање усвојити локални акциони план запошљавања.

У складу са одредбом 41.став 3. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Акциони план је у сагласности са Националном стратегијом запошљавања за период 2011-2020.

Акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања,
- стање и токовена тржишту рада за наредну годину,
- циљеве и приоритете политике запошљавања,
- програме и мере активне политике запошљавања за наредну годинусаодговорностимаза њихово спровођење и потребним средствима,
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- носиоце послова реализације Акционог плана,
- категорије теже запошљивих лица који имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања,
- индикаторе успешности реализације програма и мера и друге елементе.

Циљеви активне политике запошљавања у 2020. години, усмерени су на:

- Смањење опште стопе неактивности и повећање стопе запослености:
 - 1) јачање улоге политике запошљавања;
 - 2) повећање приступа тржишту рада за Роме;
- Смањење дуалности на тржишту рада;
- Унапређење положаја младих на тржишту рада.

Акционим планом се утврђују приоритети активне политике запошљавања за 2020. годину и то су:

- отварање нових радних места;
- побољшање услова на тржишту рада;
- унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал;
- подстицање запошљавања теже запошљивих група незапослених лица и рањивих категорија.

Успешно остваривање Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога поред Општинске управе општине Дољевац и Локалног савета за запошљавање, у припреми и изради Акционог плана учествовали су Национална служба за запошљавање – испостава Дољевац (у даљем тексту: Национална служба за запошљавање).

На акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање општине Дољевац (у даљем тексту: Савет за запошљавање), који је основан 2010. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДОЉЕВЦУ И КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Локалну економску ситуацију описаћемо кроз анализу кључних области привредног развоја Општине, а које су образложене у предлогу Стратегије одрживог развоја општине Дољевац од 2014. до 2023. године.

Општина Дољевац је општина Нишавског округа у централној Србији. Општина Дољевац заузима површину од 121 км² на којој према попису из 2011. године, у 16 насеља са 5363 домаћинства, живи 18 463 становника.

По површини долази у ред најмањих општина у Србији, што са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 152 становника/км², сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Општина Дољевац се граничи са територијом Града Ниша и општинама Гацин Хан, Лесковац, Житорађа и Мерошина. Центар општине је насеље Дољевац. Поред насеља Дољевац у општини постоји 15 насељених места и то: Белотинац, Малошиште, Пуковац, Клисура, Кнежица, Кочане, Мекиш, Орљане, Перутина, Русна, Ђурлина, Чапљинац, Чечина, Шаиновац и Шарлинац.

Географски територија општине Дољевац, обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су у њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацем.

На западу је Дољевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторни мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевице.

Дољевац са околином има веома повољан саобраћајно – географски положај. Централним делом општине од севера према југу пролазе главна железничка и друмска магистрала Београд – Ниш – Солун – Атина, а преко њих је директно укључена у мрежу међународног саобраћаја.

У Дољевцу се од главне железничке пруге одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној Гори и Јадранском мору.

Кроз насеља општине од Ниша, према Лесковцу, пролазе још два, за локални и међуградски саобраћај врло важна пута. Један пут део је некада главне друмске саобраћајнице Београд – Ниш – Скопље, а други је део траке старог ауто пута од Дољевца, до Ниша. Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама.

Општина Дољевац спада у ред недовољно развијених општина у Србији. Због повољних природних услова, једна од значајних привредних грана у структури Дољевачке привреде је пољопривреда, али постепено примат преузима индустрија захваљујући доласку компаније “LEONI Wiring Systems Southeast“ ДОО Прокупље - фабрике у Малошишту. Од 12126 хектара укупне површине, под пољопривредном површином се налази близу 9300 хектара, или 76,69 %. Њихову структуру чине оранице и баште са око 7700 хектара, воћњаци са близу 300 хектара, виногради са око 500 хектара, ливаде са 200 хектара, што значи да на обрадиве површине отпада око 8700 хектара, док је остатак од око 570 хектара, под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву. Последњих година приличан број произвођача се опредељује за производњу поврћа (у пластеницима) за тржиште, а традиционално је један број села са овог подручја надалеко познат по производњи раних папричица, лубеница и још неких повртарских производа. У воћарској производњи у општини Дољевац се постижу приноси бољи него што су просечни приноси у Нишавском округу, чак су у производњи шљива изнад републичког просека.

Индустрија на територији општине Дољевац у фази је експанзије. Доласком гиганта у области производње аутомобилских компоненти, привредна слика општине Дољевац се у знатној мери мења.

Са друштвено економским променама насталим последњих година, настају значајније промене у привредним кретањима на овом подручју који се манифестују у појави и развоју приватног предузетништва.

Укупан број предузетничких радњи и број упослених лица у овим радњама на територији општине Дољевац је 398. Највеће интересовање у овој области у протеклом периоду испољено је за трговинску делатност али и за производно занатство и услужне делатности.

Од предузећа треба истаћи следећа: Компанија “LEONI Wiring Systems Southeast“ ДОО Прокупље - фабрика у Малошишту, "Водоградња", "Makinternacional", "Aleksinternacional", "Црнци", "Еснаф" Малошиште, "Шило пром", "Југотекс", "ПП Дака", "ПП Млин Стевановић", "Дадап" Д.О.О. Ниш, "Леминд" Дољевац, "Green Garden" Д.О.О. Орљане, као и друга.

На основу напред изнетог може се закључити да су мала, средња и једно велико предузеће, главно упориште привредног развоја општине Дољевац и да се у

будућности очекују још повољнији резултати, боље пословање и упошљавање већег броја радника у овом сектору.

Обзиром да је општина Дољевац донела Просторни план општине, дефинисала индустријску зону, створила је све предуслове за бржи развој привреде, за привлачење страног капитала и отварање нових предузећа. Резултат тога је долазак компаније „Sorharma trading d.o.o.“ која гради нови дистрибутивни центар у Пуковцу површине од око 4.000м² и запослиће преко 50 људи.

Општина Дољевац ће усмерити стратегију развоја малих и средњих предузећа и предузетника у два основна правца:

- стварање услова за бржи развој регистрованих привредних субјеката и предузетника;
- стварање повољног пословног амбијента за отварање нових малих и средњих предузећа и предузетника и индустријских погона у индустријској зони.

На општинском нивоу постоји позитиван тренд броја новооснованих предузетничких радњи. Тренду броја новооснованих привредних субјеката доприноси и политика Националне службе за запошљавање, која својим програмима доприноси стварању услова и даје подстицај новим предузетницима, како у погледу едукације тако и давањем подстицајних новчаних средстава. Све је већи приступ државним инвестиционим фондовима и коришћењу њихових кредитних линија.

2. СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

2.1. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

Опште карактеристике тржишта рада 2019. године су неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, средња стопа незапослености, велико учешће дугорочно незапослених лица, смањена стопа незапослености младих, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, ниска мобилност радне снаге, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих лица у сивој економији код приватних послодаваца. Укупан број незапослених на територији општине Дољевац, на дан 31.10.2019. године, је 1204 лица, што је за 217 лица мање у односу на исти дан прошле године, тј. дошло је до смањења броја незапослених у односу на претходну годину, самим тим и до смањења стопе незапослености на територији општине Дољевац.

2.2. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број незапослених лица на територији општине Дољевац, на дан 31.10.2019. године, је 1204 лица, а од тог броја су 494 жена.

Незапослених лица према степену образовања на дан 31.10.2019. године, било је 1204 (494 жена), од тога лица са првим, другим и трећим степеном стручне спреме, 834 (322 жене), са четвртим степеном стручне спреме 286 (124 жена), са петим степеном стручне спреме 9 (0 жена), са шестим степеном стручне спреме 24 (11 жена) и са седмим степеном стручне спреме 51 (37 жена).

Преглед незапослених лица по старосној структури изгледа овако: 51 незапослених лица има од 15 – 19 година, 96 лица има од 20 – 24 године, 132 лица има од 25 – 29 година, 112 лица има од 30 – 34 године, 107 лица има од 35 – 39 година, 138 лица има од 40 – 44 године, 149 лица има од 45 – 49 година, 147 лица има од 50 – 54 године, 158 лица има од 55 – 59 година, 114 лица има од 60 – 64 године.

У првих 10 месеци 2019. године посао је добило 237 лица.

Структура активних незапослених лица у 2019. години, има следеће карактеристике:

- веће учешће неквалификованих лица у укупној незапослености;
- веће учешће лица која су била у радном односу;
- највеће учешће лица која чекају запослење до једне године;
- веће учешће мушкараца у укупној незапослености;
- половина незапослених је старости од 40 – 60 година;
- најугроженије групе незапослених лица и рањиве категорије су лица старија од 50 година, дугорочно незапослена лица, незапослени без квалификација и ниско квалификовани, вишкови запослених, повратници по споразуму о реадмисији.

Из структуре незапослених лица у 2019. години, јасно се види да је и даље израженија незапосленост мушкараца од незапослености жена у општини.

2.3. ПОЛОЖАЈ РОМА НА ТРЖИШТУ РАДА

На евиденцији незапошљених који активно траже посао у општини Дољевац, на дан 19.11.2019. године, има укупно 115 лица Ромске популације, од тога 47 жена. Они представљају посебно осетљиву групу на тржишту рада.

Највећем броју радно способних Рома недостаје адекватно образовање како би успешно учествовали на тржишту рада. Општина и Национална служба за запошљавање посебну пажњу посвећују друштвеној инклузији ове групе.

2.4. СЛОБОДНА РАДНА МЕСТА И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Послодавци на територији општине су исказали потребу за радницима који поседују потребне додатне вештине за:

- практичним знањима у производним занимањима, што указује на недостатак практичних знања која се стичу у средњем образовању;
- основним нивоом познавања рачунара и познавање разних програмских језика;
- вишим нивоом знања страних језика;
- обукама за геронто-неговатељице;
- поседовањем сертификата за одређене делатности, стручним испитима за противпожарну заштиту и испитима из безбедности и заштите на раду.

2.5. КОРИСНИЦИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ НА ОСНОВУ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ

У току 2019. године 144 лица су поднела захтев за остваривање права на новчану накнаду.

2.6. СИВА ЕКОНОМИЈА

Рад у сивој економији карактеришу ниске зараде и ниска продуктивност, низак ниво заштите на раду, лоши услови рада, неплаћање основног здравственог и социјалног осигурања.

2.7. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

У оквиру активних мера у циљу запошљавања, у 2019. години, на основу споразума број 0306-101-1/2019 ЈАПЗ суфинансирање, реализована је мера – ЈАВНИ РАДОВИ, где је ангажовано по уговору о повременим и привременим пословима укупно 26 лица. На основу Националне службе за запошљавање, по републичком јавном позиву запошљено је укупно 27 лица кроз програм:

- јавни радови – 15 лица;
- самозапошљавање – 10 лица;
- запошљавање незапослених лица из теже запошљивих категорија – 2 лица.

Током 2019. године, Национална служба за запошљавање је остварила стотинак непосредних контаката са послодавцима.

Непосредни контакти су остварени путем обиласка послодаваца, организовања тематских састанака са послодавцима, и групних разговора између послодаваца и незапослених лица, као и појединачним доласком послодавца у испоставу Националне службе за запошљавање Дољевац.

3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ У 2020. ГОДИНИ

Кључни елементи политике запошљавања у 2020. години, усмерене су ка повећању запослености и то: подршка страним директним инвестицијама и подршка приватном предузетништву. Таква политика треба да доведе до стабилног раста запослености, повећања продуктивности, спречавања искључености са тржишта рада, отварање нових радних места, веће улагање у људски капитал и подстицање социјалне инклузије на тржишту рада.

Мере активне политике запошљавања у 2020. години, као приоритетне категорије сагледаваће теже запошљива лица и рањиве категорије као што су особе са инвалидитетом, самохрани родитељи, Роми, избегла и расељена лица, лица млађа од 30 година и старија од 50 година, дугорочно незапослена лица, незапослени без квалификација и ниско квалификовани, вишкови запослених и повратници по споразуму о реадмисији.

Политика запошљавања у општини утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености првенствено у приватном сектору, на очување радних места и улагања у људски капитал путем додатних обука и образовања.

Поред Националне службе за запошљавање - испоставе Дољевац, која је носилац политике запошљавања на територији општине Дољевац, 2010. године формиран је Локални савет за запошљавање општине Дољевац, као саветодавно тело које даје мишљења и препоруке у вези питања од интереса за унапређење запошљавања и то: плановима запошљавања, програмима и мерама активне политике запошљавања и другим питањима у области запошљавања. Формирањем Локалног савета за запошљавање и доношењем програма активне политике запошљавања, општина је препознала могућност да утиче на политику запошљавања на својој територији и да планира и утврди мере за смањење незапослености и повећање запослености.

За спровођење мера из програма, за 2020. годину планирана су средства у укупном износу од 6.000.000,00 динара, и то: из буџета општине Дољевац 1.500.000,00 динара, из буџета РС 3.500.000,00 динара и из донација 1.000.000,00 динара. Реализоваће се следеће мере активне политике запошљавања којима је предвиђено запошљавање укупно 146 лица:

1. Стручна пракса – 2.000.000,00 динара;
2. Јавни радови – 3.000.000,00 ;
3. Обука за познатог послодавца – 1.000.000,00.

Редни број	Мере активне политике запошљавања	Предвиђена средства буџета општине Дољевац (у динарима)	Предвиђена средства буџета РС (у динарима)	Предвиђена средства из донација	Број запослених лица
1.	Стручна пракса	-	2.000.000,00	-	6
2.	Јавни радови	1.500.000,00	1.500.000,00	-	40
3.	Обука за познатог послодавца	-	-	1.000.000,00	100
	Укупно средства и обухват лица у 2020. години	1.500.000,00	3.500.000,00	1.000.000,00	146

4. ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА У 2020. ГОДИНИ

На основу стратешког одређења и дефинисаних приоритета политике запошљавања у 2020. години, утврђени су следећи циљеви и приоритети политике запошљавања на територији Општине за 2020. годину:

- успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености,
- подршка помоћи незапосленим лицима у активном тражењу посла и каријерно вођење и саветовање на бази индивидуалних планова запошљавања,
- укључивање незапослених лица у програме додатног образовања и обуке,

- подстицање запошљавања младих,
- подршка смањењу неформалног рада,
- подстицаји послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- унапређење система образовања, обука и усклађивање са потребама тржишта рада,
- унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера,
- подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада,
- подстицање запошљавања теже запошљивих лица и рањивих категорија,
- борба против дискриминације посебно рањивих категорија приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и самозапошљавања,
- активан приступ општине у области запошљавања,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Савета за запошљавање,
- проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање и осталим локалним саветима за запошљавање у Србији,
- учествовање на обукама намењеним члановима локалних савета за запошљавање,
- унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ У 2020. ГОДИНИ

Утврђени приоритети, циљеви и задаци постижу се спровођењем мера активне политике запошљавања.

Мере активне политике запошљавања у складу са Законом спроводи надлежно Министарство, НСЗ, реализују органи општине, Локални савет за запошљавање општине Дољевац и остале установе из области запошљавања.

Мере активне политике запошљавања општине Дољевац за 2020. годину су:

- Стручна пракса
- Јавни радови
- Обука за познатог послодавца

Обука радника за познатог послодавца на новоотвореним радним местима

У току 2020. године, планирана је обука око 100 радника за пријем за новоотворена радна места на територији општине Дољевац.

6. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију мера активне политике запошљавања из Акционог плана средства су планирана у укупном износу од 6.000.000,00, док је Одлуком о буџету општине Дољевац за 2020. годину издвојено 1.500.000,00 динара.

Општина Дољевац ће до 31. јануара 2020. године, преко надлежне филијале НСЗ, поднети захтев Министарству рада, запошљавања и социјалне политике за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања.

Преглед распореда средстава за реализацију мера активне политике запошљавања и спровођења акционог плана запошљавања општине Дољевац за 2020. годину:

Редни број	Мере активне политике запошљавања	Предвиђена средства буџета општине Дољевац (у динарима)	Предвиђена средства буџета РС (у динарима)	Предвиђена средства из донација	Број запослених лица
1.	Стручна пракса	-	2.000.000,00	-	6
2.	Јавни радови	1.500.000,00	1.500.000,00	-	40
3.	Обука за познатог послодавца	-	-	1.000.000,00	100
	Укупно средства и обухват лица у 2020. години	1.500.000,00	3.500.000,00	1.000.000,00	146

Преглед квалификационе структуре радника по степену стручне спреме планираних Акционим планом запошљавања општине Дољевац за 2020. годину.

Ред. број	Мере активне политике запошљавања	НКВ,КВ	III степен	IV степен	V степен	VI степен	VII степен
1.	Стручна пракса	-	-	-	-	4	2
2.	Јавни радови	11	10	11	1	5	2
3.	Обука за познатог послодавца	30	29	36	3	1	1
	Укупан број планираних радника	41	39	47	4	10	5

7. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Мере активне политике запошљавања предвиђене у Акционом плану запошљавања, реализоваће општина Дољевац у сарадњи са Националном службом за запошљавање и осталим институцијама из области запошљавања као и социјалним партнерима.